

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Νεοφύτου Βάμβα 6 (3ος όροφος), 10674 Αθήνα, τηλ: 210 7233221-2; 210 7233216; φαξ: 210 7233217;
e-mail: info@nchr.gr, website: www.nchr.gr

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΕΔΑ: Επιτακτική ανάγκη να αντιστραφεί η πορεία καταρράκωσης των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων¹

Στο πλαίσιο του θεσμικού ρόλου της ως συμβουλευτικού οργάνου της Πολιτείας για την προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η ΕΕΔΑ

I. Υπενθυμίζει την από 10.6.2010 απόφασή της «για την ανάγκη διαρκούς σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά την άσκηση της στρατηγικής εξόδου της οικονομίας και της κοινωνίας από την κρίση του εξωτερικού χρέους», με την οποία διατύπωσε προς την Πολιτεία την **έντονη ανησυχία της**, ότι:

«οι εξελίξεις στο εθνικό οικονομικό περιβάλλον, όπως επιτείνονται από τις διεθνείς οικονομικές πιέσεις και την απροθυμία των διεθνών πιστωτών να βρεθούν σταθερές και μακροχρόνιες λύσεις στην κρίση χρέους, οδηγούν πλέον σε υπαρκτή διατάραξη των κοινωνικών ισορροπιών σε βάρος των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με πολλαπλές, αλυσιδωτές και παράλληλες επιπτώσεις στην εγγύηση απόλαυσης των κοινωνικών δικαιωμάτων μέσω της διακινδύνευσης των ατομικών δικαιωμάτων και το αντίστροφο.»

II. Διαπιστώνει ότι

- οι φόβοι της επαληθεύονται δραματικά από τις κοινωνικο-οικονομικές εξελίξεις,
- η ραγδαία υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου του λαού, η ταυτόχρονη αποδόμηση του Κοινωνικού Κράτους και η λήψη μέτρων που δεν ανταποκρίνονται στην κοινωνική δικαιοσύνη κλονίζουν την κοινωνική συνοχή και τη δημοκρατία,
- η εκποίηση ή αξιοποίηση δημόσιας περιουσίας και η παραχώρηση κοινωφελών οργανισμών ενέχει σοβαρό κίνδυνο για την ικανοποίηση του δημόσιου συμφέροντος και τη διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα των αγαθών ή υπηρεσιών που παράγουν ή παρέχουν οι οργανισμοί αυτοί και τις συνθήκες εργασίας εκείνων που απασχολούν.

III. Εκφράζει ακόμη εντονότερη ανησυχία, καθώς:

- η διαρκής και δραστική μείωση μισθών και συντάξεων, ακόμη και των πολύ χαμηλών,
- η ανατροπή της ιεραρχίας και η αποδυνάμωση των συλλογικών συμβάσεων εργασίας που θέτουν προστατευτικά ενιαία όρια αμοιβής και συνθηκών εργασίας,
- η διευκόλυνση των απολύσεων και ο περιορισμός των προσλήψεων,
- η αλματώδης αύξηση της ανεργίας και η γενική εργασιακή ανασφάλεια,
- η αποδιοργάνωση, μείωση ή κατάργηση των κοινωνικών υποδομών,
- η δραστική μείωση ή κατάργηση βασικών για την επιβίωση παροχών,
- η έλλειψη στήριξης της μητρότητας, της πατρότητας, των παιδιών, και γενικά της οικογένειας, ενώ διαρκώς αυξάνεται ο αριθμός άνεργων γονέων με μικρά παιδιά
- η έλλειψη προοπτικών για τους νέους, που είτε είναι άνεργοι είτε απασχολούνται υπό δυσμενείς και επισφαλείς συνθήκες,
- η αύξηση των άμεσων φόρων, χωρίς αντιστοιχία με τη φοροδοτική ικανότητα των φορολογουμένων καθώς και των έμμεσων φόρων, με συνέπεια τη στέρηση βασικών για την επιβίωση αγαθών,
- η αναδρομική επιβολή φόρων και οι επαχθείς όροι πρόσβασης στη Δικαιοσύνη για την αμφοβήτησή τους,
- η στέρηση βασικών κοινωνικών αγαθών ως κύρωση για μη καταβολή φόρου και η μετατροπή κοινωφελών οργανισμών, όπως η ΔΕΗ, σε όργανα φοροεισπρακτικά και αναγκαστικής εκτέλεσης,

¹ Υιοθετήθηκε ομοφώνως από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ στην από 8.12.2011 συνεδρίασή της.

- ο καταγιγισμός απρόβλεπτων, περίπλοκων, αλληλο-συγκρουόμενων και αενάως τροποποιούμενων «μέτρων λιτότητας», άμεσης και συχνά αναδρομικής εφαρμογής που επιτείνει τη γενική ανασφάλεια
- η ανεπάρκεια νομικής βοήθειας για την πρόσβαση στη Δικαιοσύνη των οικονομικά ασθενών.

Οδηγούν σε εξαθλίωση μεγάλη μερίδα του πληθυσμού, διευρύνουν το κοινωνικό χάσμα, διαρρηγνύουν τον κοινωνικό ιστό, ενισχύουν ακραία και μισαλλόδοξα στοιχεία και κλονίζουν τους δημοκρατικούς θεσμούς.

IV. Ταυτόχρονα, υπενθυμίζει ότι:

- η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) *«δεν περιορίζεται σε μια οικονομική ένωση, αλλά πρέπει ταυτόχρονα να εξασφαλίζει, με κοινή δράση, την κοινωνική πρόοδο και να επιδιώκει τη διαρκή βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των ευρωπαϊκών λαών, όπως τονίζεται στο Προοίμιο της Συνθήκης»²,*
- τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα αποτελούν θεμελιώδεις αξίες και θεμέλιο λίθο της ΕΕ (άρθρο 2 Συνθήκης ΕΕ),
- πρώτος στόχος της ΕΕ είναι η προώθηση των αξιών της και της ευημερίας των λαών της (άρθρο 3§1 Συνθήκης ΕΕ),
- οι κοινωνικοί στόχοι της ΕΕ, που περιλαμβάνουν την πλήρη απασχόληση την κοινωνική ένταξη, την κοινωνική προστασία και την κοινωνική πρόοδο, συνδέονται άρρηκτα με τους οικονομικούς στόχους της και είναι καθοριστικοί για την αποτελεσματικότητα των οικονομικών στόχων – η *οικονομική συνοχή* στηρίζεται στην *κοινωνική συνοχή* (άρθρο 3§3 Συνθήκης ΕΕ),
- ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που δεσμεύει την ΕΕ και τα κράτη μέλη κατοχυρώνει αδιαίρετα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και διακηρύσσει ότι η ΕΕ **«τοποθετεί τον άνθρωπο στην καρδιά της δράσης της»**,
- η Επιτροπή Ελέγχου Εφαρμογής των Διεθνών Συμβάσεων της ΔΟΕ ζήτησε από την ελληνική κυβέρνηση να εντείνει τις προσπάθειές της και να προχωρήσει σε πλήρη και ειλικρινή διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους, προς επανεξέταση των μέτρων λιτότητας που έλαβε ή σχεδιάζει, επανεκτιμώντας τις επιπτώσεις τους σε βάρος των εργαζομένων και διασφαλίζοντας το επίπεδο διαβίωσής τους.

V. Επειδή είναι προφανές:

- ότι δεν υπάρχει διέξοδος από την κοινωνικο-οικονομική και πολιτική κρίση, που μαστίζει όλη την Ευρώπη, ούτε μέλλον για την Ένωση, χωρίς εγγύηση των θεμελιωδών ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων,
- ότι απαιτείται άμεση συστράτευση όλων των ευρωπαϊκών δυνάμεων προς διάσωση των αξιών που στηρίζουν τον ευρωπαϊκό πολιτισμό.

VI. Κρούει τον κώδωνα του κινδύνου και καλεί την Ελληνική Κυβέρνηση και την Ελληνική Βουλή:

- να σταθμίζουν τις συνέπειες των δημοσιονομικών μέτρων στην κοινωνική προστασία και ασφάλεια, τις οποίες οφείλουν να εγγυώνται,
- να αναλάβουν κοινή δράση με τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των άλλων κρατών μελών και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ώστε κάθε μέτρο «οικονομικής διακυβέρνησης» και οι σχεδιαζόμενες τροποποιήσεις της Συνθήκης ΕΕ να θεσπίζονται και να εφαρμόζονται με σεβασμό και εγγύηση των θεμελιωδών ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

² Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 10.2.2000, *Schröder*, C-50/96, *Sievers*, C-270/97, Συλλ. I-774, I-933.